RRnr 02-031

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län

Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

BESLUT

1983-03-14

11.1211-474-80

Laga kraft
13.4.83

Förordnande om naturreservat för Pannkakan, Forshaga kommun, Värmlands län

Namn:	Pannkakan
Kommun:	Forshaga
Socken:	Nedre Ullerud
Fastighet:	Mölnbacka 1:11
Ägare:	AB Mölnbacka-Trysil
Lägesbeskrivning	Ca 1 km öster om Deje centrum vid sjön Lustens sydvästra strand. Topografiska kartbladet 11 D SV Ekonomiska kartbladet 11 D 2e Jämför bil 2 och 4
Gräns:	Markerad på kartan i bilaga 2 samt närmare beskriven i kartbild och text i bilaga 3
Area: därav landarea:	122 hektar 76 hektar
Naturvårdsförvaltare:	Skogsvårdsstyrelsen

Uppgifter om naturtyper m m återfinnes i bilaga 5.

Grund för beslutet:

Området är ett älvdelta som bildats av Klarälven i sjön Lusten med början för endast cirka 200 år sedan. Mineraljorden består av mycket lätteroderad svämsand. Området är låglänt och markytan genomdragen av gamla älvfåror vilka ofta är vattenfyllda. Den nuvarande skogen tillhör sannolikt den första generationen i området. Trädskiktet domineras av grova gråalar. Buskskiktet är mycket välutvecklat, liksom markvegetationen.

Pannkakan har bedömts vara ett objekt i högsta värdeklass enligt naturvårdsverkets urskogsinventering redovisad i statens naturvårdsverks PM 1507 och 1508 (1982).

Pannkakan har vidare bedömts vara en viktig lokal för den utrotningshotade vitryggiga hackspetten och för många andra organismer som är beroende av en livsmiljö i naturskog. Jämför "Naturinventering

1981-01 50 000 DONAB. Barkarryd

på Pannkakan, Forshaga kommun" av Leif Andersson och Tomas Appelqvist. Rapport Nr 1981:3, Länsstyrelsen i S-län, naturvårdsenheten samt skrivelse till länsstyrelsen (1980-02-27 dnr 11.1211-474-80) från Gustaf Aulén, Institutionen för viltekologi vid Sveriges Lantbruksuniversitet.

Ändamålet med reservatet är att låta vegetationen fritt utvecklas utan andra ingrepp än de som anges i den skötselplan som ingår i beslutet. Ändamålet är även att området skall kunna utnyttjas som referens- och studieobjekt - i den mån det inte strider mot bevarandeintressena.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogade beslutskarta som naturreservat.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka skog eller vidtaga andra ingrepp i vegetationen än vad som framgår av fastställd skötselplan

2. uppföra byggnad

3. bedriva täkt i någon form

4. anordna upplag annat än förtöjning av flottningsgods vid strand enligt fastställd skötselplan

5. framdraga ledning

6. dika eller på annat sätt förändra vattenförhållandena. Beträffande muddring i Ådran se dock fastställd skötselplan.

7. anlägga väg annat än tillfällig för virkestransporter enligt fastställd skötselplan

8. bedriva jordbruk i någon form

9. utöva jakt annat än enligt fastställd skötselplan.

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

BESLUT

1983-03-14

11.1211-474-80

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående markägares och andra sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av den skötselplan som ingår i detta beslut. Dessa åtgärder innebär:

1. Anordningar för utmärkning av reservatet
2. Markering och underhåll av stigar, informationstavla, observationstorn samt parkeringsplats.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bryta grenar, fälla eller på annat sätt skada levande och döda träd och buskar

2. gräva upp eller plocka växter. Förbudet gäller såväl blomväxter som sporväxter (mossor, lavar, svampar)

3. störa djurlivet t ex genom närgångna studier vid boplats

4. göra upp eld

5. medföra hund som inte hålls kopplad. Undantag dock för tillåten jakt enligt fastställd skötselplan

6. framföra motordrivet fordon.

Organiserad visning av området (turism, undervisning) får ej ske utan samråd med naturvårdsförvaltaren.

Naturvetenskapliga eller andra undersökningar får ej utföras utan samråd med länsstyrelsen och naturvårdsförvaltaren.

Vid besök i området bör endast de med orange färg markerade stigarna beträdas.

Föreskrifterna under C gäller även markägare och innehavare av särskild rätt. Pågående markanvändning får dock inte avsevärt försvåras därigenom.

D. Bestämmelser jämlikt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen som framgår av nedanstående skötselplan.

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

BESLUT

1983-03-14

11.1211-474-80

SKÖTSELPLAN

Allmän beskrivning av reservatsområdet ingår i avsnittet "Grund för beslutet". För ytterligare beskrivning hänvisas till rapporten "Naturinventering på Pannkakan, Forshaga kommun", Andersson-Appelquist 1981.

Syftet med naturvårdsförvaltningen

1. Tillse att ändamålet med reservatet uppnås.

2. Styra besökare så att naturmiljön inte besväras av slitage och störningar.

3. Vid behov genomföra viss vegetationsvård (enligt nedan angivna riktlinjer).

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

Med tanke på områdets karaktär är någon indelning i skötselområden inte nödvändig.

Hävd av skogsområden. Områdets skogsbestånd skall i princip lämnas orörda.

I den befintliga kraftledningsgatan bör ett buskskikt behållas.

Om ledningen tages ur bruk skall vegetationen även här lämnas att utvecklas fritt.

Flottning: Flottning och lagring av virke i Ådran och sjön Lusten får ske.

Strandremsan utmed Ådran får av flottningsföreningen begagnas för flottningsarbete. Härvid får träd och buskar vid vattenbrynet som är direkt hindrande tas bort i samråd med naturvårdsförvaltaren. Det skall dock observeras att vide-buskagen vid älvstranden utgör en av de speciellt intressanta och betydelsefulla miljöerna inom reservatsområdet. Rensning av vegetation i strandkanten skall därför begränsas med hänsyn till denna aspekt (jämför vidare länsstyrelsens rapport nr 1981:3). Anbringande av länsfästen skall likaså ske i samråd med naturvårdsförvaltaren. Om samrådet enligt ovan inte leder till överenskommelse kan frågan hänskjutas till länsstyrelsen för prövning som dispensärende. Ingreppens inverkan på naturmiljön skall begränsas så långt som möjligt. Muddring av älvfåran för flottningens behov får ske - dock ej så att reservatsområdet utnyttjas för upplag av muddermassor.

Traktorväg. Virke från andra delar av ön kan transporteras via befintlig vägsträckning i södra delen av reservatet - se markering på bifogad karta - samt på tillfällig konstruktion över Ådran.

Detta skall dock endast ske om nuvarande broförbindelse (pontonbro vid järnvägen) framledes inte kan utnyttjas eller annan lösning ej finnes.

Eventuella virkestransporter i markerat stråk skall i samråd med reservatsförvaltaren utformas så att minsta möjliga störning på naturmiljön uppstår.

Jakt och viltvård. Jakt är tillåten endast i den meningen att drev får ske med löslöpande hund i samband med småvilt- och älgjakt på intilliggande marker. Skottlossning inom reservatet får ej ske.

Fisket berörs inte av reservatsbildningen.

ANORDNINGAR FÖR FRILUFTSLIV

Tillgänglighet - friluftsanordningar

Parkeringsplats för ca 10 bilar anordnas väster om Klarälven inne på fabriksområdet - genom särskilt avtal mellan naturvårdsförvaltaren och markägaren. Tydlig vägvisning sätts upp vid fabriksporten. Stig markeras över pontonbron och fram till reservatsgränsen i sydväst. Inne i reservatet markeras stigar i enlighet med kartbilaga. Observationstorn med utsikt över vattnet anlägges i östra kanten - jämför karta, bilaga 2..

Tillsyn och renhållning sker i första hand genom avtal mellan reservatsförvaltaren och lämplig ortsbo. Rapportering av iakttagelser beträffande flora, fauna, besöksfrekvens m m sker årligen.

Information

Informationstavlor placeras vid parkeringsplatsen, stigens början och observationsplattformen. Det är angeläget att ett särskilt informationsmaterial utarbetas med tanke på områdets närhet till tätorten.

Utmärkning av reservatets gräns

Naturvårdsförvaltaren utför gränsmarkering enligt svensk standard (SIS 031522).

Den södra gränsen följer provisorisk avgränsning (gul snitsel) som skett i samband med markägarförhandlingar. Gränsdragningen beskrives i bil 3.

Dokumentation

Naturvårdsförvaltaren dokumenterar eventuella förändringar som hotar områdets naturvärden. Inventeringar av områdets biologiska värden bör främjas i första hand genom samarbete mellan länsstyrelsen och vetenskapliga institutioner.

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

BESLUT

1983-03-14

11.1211-474-80

Kostnader för naturvårdsförvaltningen

Kostnaderna för reservatets skötsel bedöms enligt bilaga 1.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Samtliga kostnader enligt bil 1 bekostas av staten.

Ytterligare insatser i form av organiserade visningar kan ifrågakomma om särskild finansiering kan ordnas.

NATURVÅRDSFÖRVALTARE

Naturreservatet skall från naturvårdssynpunkt förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i Värmlands län. Vid naturvårdsförvaltningen skall samråd fortlöpande ske med länsstyrelsen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepartementet, se bilaga (formulär 3).

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Bengt Norling jämte ledamöterna Kristina Andersson, Sten Fogde, Stig Gustafsson, Arne Hult, Jan Hyttring, Bertil Jonasson, Sven Junzell, Helmer Karlsson, Göthe Knutson, Gullan Lindblad och Eric Persson samt suppleanterna Gunnar Wiktorsson och Elsa Norbäck.

I den slutliga handläggningen deltog även tf länsråd Andersson, naturvårdsdirektör Wirén, företrädare för juridiska enheten, planenheten och lantmäterienheten, länsantikvarie Varenius samt byrådirektör Åhgren, föredragande.

Bengt Norling

Per Åhgren

Bilagor
Beslutskarta, skala 1:10 000
Översiktskarta, skala 1:50 000
Kostnader för reservatets skötsel
Besvärshänvisning

Kopia till

Statens naturvårdsverk	AB Mölnbacka-Trysil	Delg
Statens planverk	Klarälvens Flottningsförening	"-
FBM	Uddeholms AB, Kraftdivisionen	"-
Kommunfullm Forshaga kn	Naturvårdsenheten	
Lantbruksnämnden	Naturvårdsregistret	
Skogsvårdsstyrelsen	Akten	
Byggnadsnämnden Forshaga kn		

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten.

1983-03-14

11.1211-474-80

Bil 1

Åtgärd	Dagsverksåtgång		Materialkostnad	
	År 1	År 2-5	År 1	År 2-5
Utmärkning av gräns	10			
Informationsskyltar	5		10 000	
Stigar	10		1 000	
Tillsyn reparationer och renhållning		15	2 000	2 000
Frilufts-anordn	50		15 000	
Summa	85	15/år	28 000	2 000

PANNKAKAN

Bilaga 2 till lsts
beslut 1983-03-14
om reservatsbildning
Dnr 11.1211-474-80

Utdrag ur
ekon kart nr 11D 2e

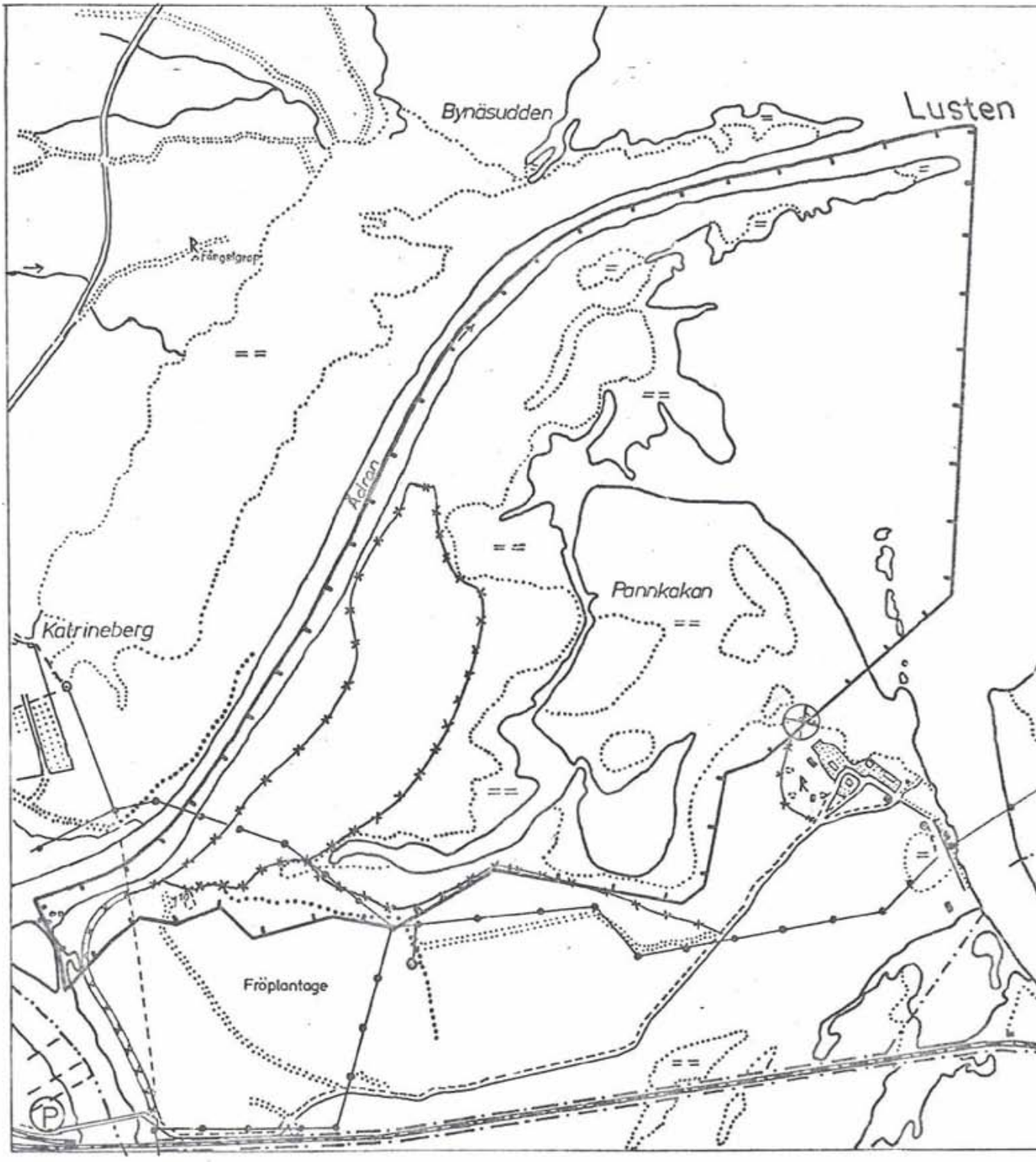

skala 1:10 000

0 100 500 1000 m

observations-
torn

parkerings-
plats

gräns för reservatet

förslag till markerad stig

30-63-35:15 820604 PÅ/G

Gränser för naturreservatet PANNKAKAN

Bilaga 3 till lsts
beslut 1983-03-14
om reservatsbildning
Dnr 11.1211-474-80

Utdrag ur
ekon kart nr 11D 2e

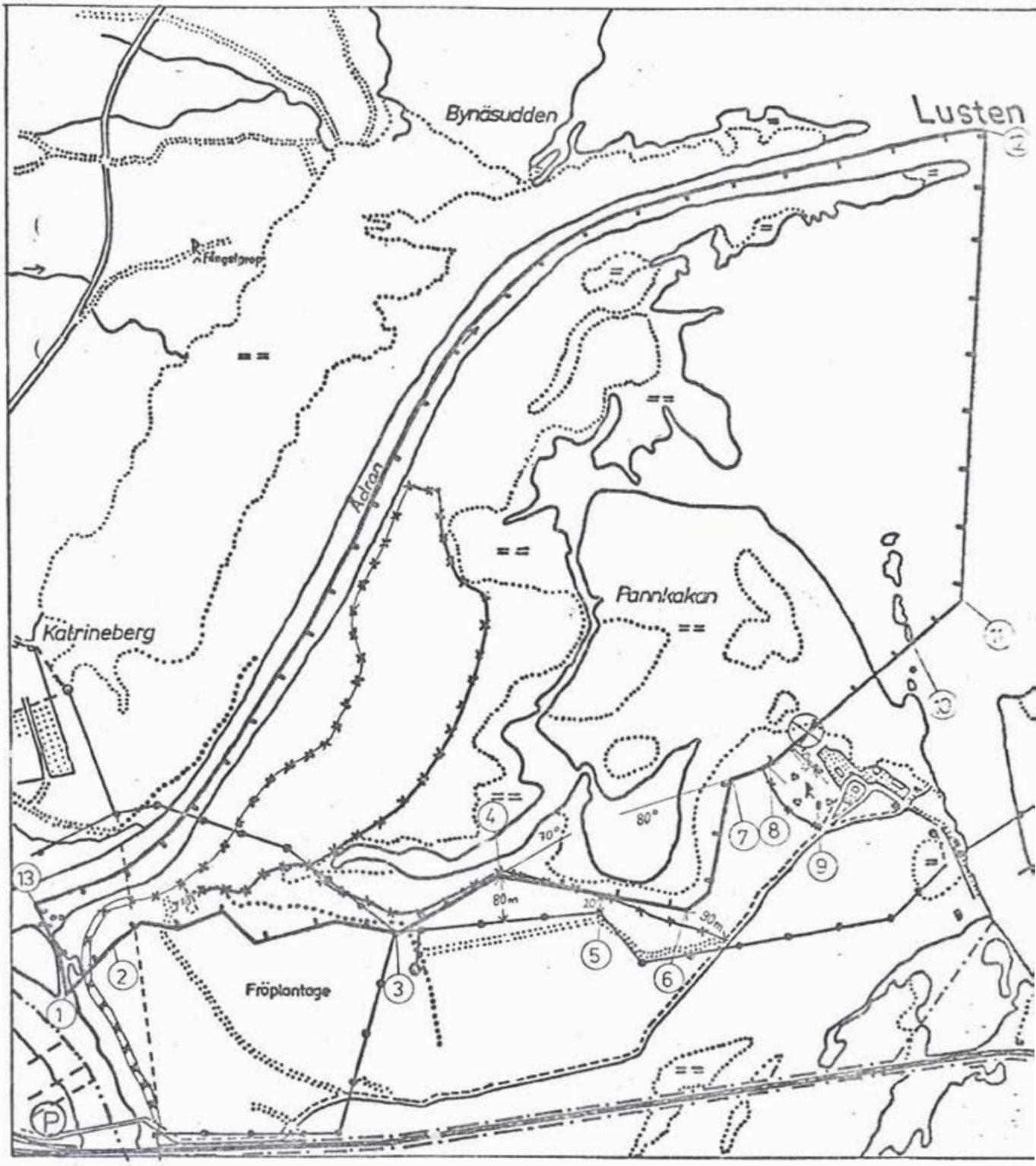

skala 1:10 000

0 100 500 1000 m

observations-torn

parkerings-plats

gräns för reservatet

förslag till markerad stig

befintlig körväg jfr sid 4 i lsts beslut

30-63-35:15 820604 PÅ/

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

1983-03-14

Bil 3

Gränser för naturreservatet Pannkakan

Den södra gränsen har markerats med gul snitsel i terrängen i samråd med representant för markägaren. Gränslinjen kan beskrivas enligt följande - jämför bifogad karta i skala 1:10 000. Angivna kompasslinjer har mätts i nygrader (gon)

Punkt 1	20 m öster om sydspets på holme i älven - enligt kartan.
Mellan punkt 1 - 2	Kompasslinje mot hörnstolpe i staket kring fröplantaget.
Punkt 2 - 3	Gränsen följer befintligt staket kring fröplantaget.
Punkt 3	Ledningsstolpe vid delning av ledningen.
Punkt 3 - 4	Kompasslinje (75 gon) mot punkt 4 (röd snitsel).
Punkt 4	Röd snitsel 80 m vinkelrätt från den ledning som följer staketet kring fröplantaget.
Punkt 4 - 6	Något böjd linje (kompassriktning 110-100 gon) mot hörnpunkt i öster. Linjen dragen strax ovanför markerad avlastningsbrant.
Punkt 5	20 meter mellan ledningsstolpe vid knä på ledningen och närmaste punkt på linjen mellan 4 - 6.
Punkt 6	Röd snitsel 90 m från korsningen mellan väg och ledning.
Punkt 6 - 7	Något böjd linje i gränsen mellan fastmark bevuxen huvudsakligen med granplantor och å andra sidan mer eller mindre sank mark bevuxen med heterogen busk- och lövskogsdominerad vegetation.
Punkt 7	Röd snitsel.
Punkt 7 - 8	Kompasslinje (80 gon) vald så att den markerade avlastningsbranten faller inom reservatet.
Punkt 8 - 11	Kompasslinje (53 gon).
Punkt 9	Västra hörnet på uthusbyggnad. Därifrån är avståndet 50 m fram till kompasslinjen (8 - 11). Från den punkt där en linje från punkt 9 når kompasslinjen vinkelrätt är det 50 m till punkt 8.
Punkt 10	Sydspets på holme enligt kartan.
Punkt 11	Kartmätt punkt 100 m från punkt 10.
Punkt 12 - 13	Linje mitt i Ådran
Punkt 13 - 14	Linje mitt i älvarmen.

BILAGA 4 till länsstyrelsens beslut 1983-03-14

PANNKAKAN

Översiktskarta

Reservatsgräns

o Parkeringsyta

Dnr 11.1211-474-80

top kart 11D SV

skala 1 50 000

30-63-35:16 820504 PÅ

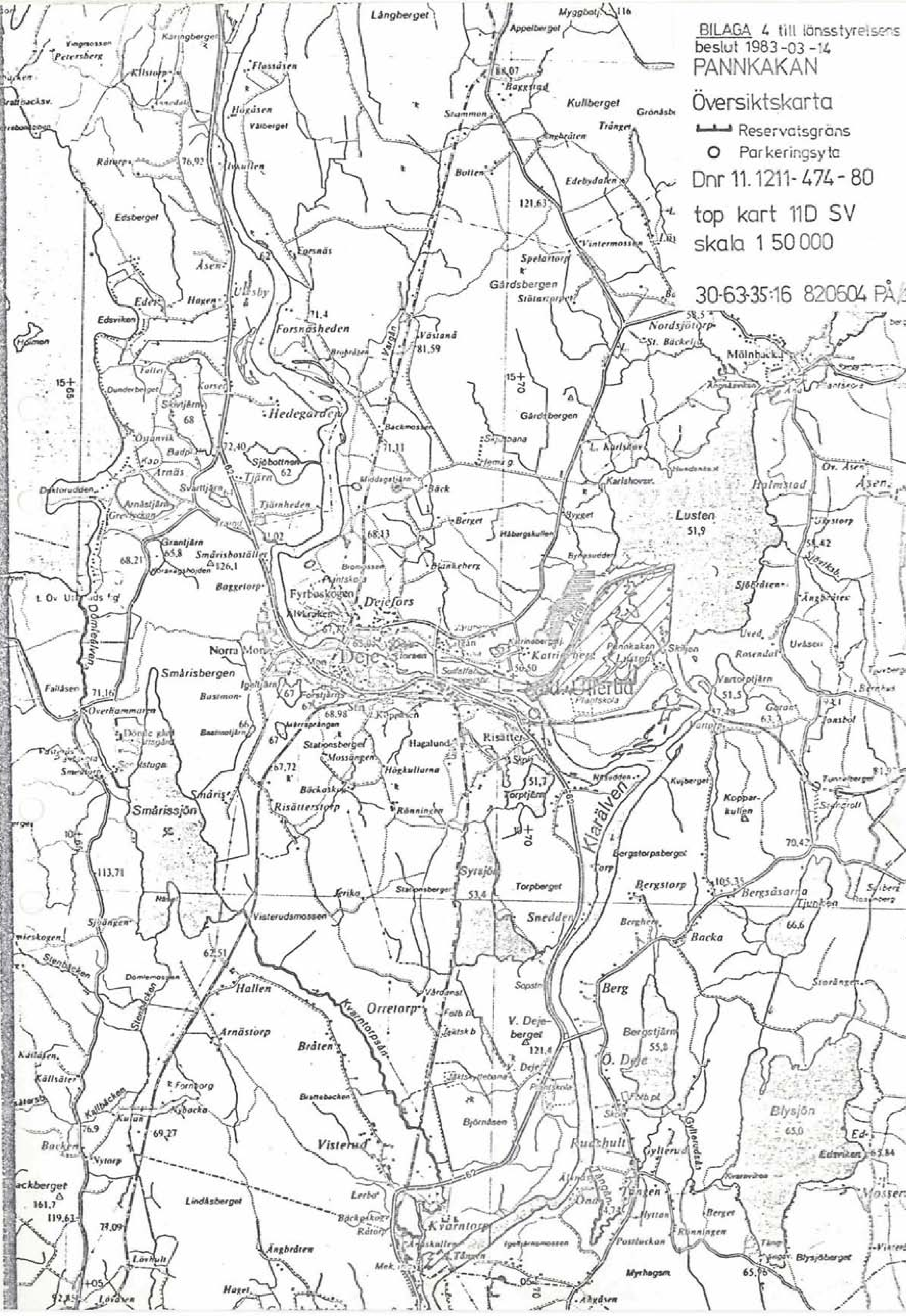

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

Bil 5

1983-03-14

Uppgifter om naturreservatet Pannkakan

Namn:	Pannkakan
Kommun:	Forshaga
Socken:	Nedre Ullerud
Fastighet:	Mölnbacka 1:11
Ägare:	AB Mölnbacka-Trysil, Billerud Uddeholm AB, Box 60, 661 00 Säffle Klarälvens Flottningsförening, Box 502, 680 50 Ekshärad
Nyttjanderätter:	Uddeholm AB, Kraftdivisionen, Fack, 684 01 Munkfors
Läge:	Ca 1 km öster om Deje centrum vid sjön Lustens sydvästra strand.
Topografisk karta:	11 D SV
Ekonomisk karta:	11 D 2 e
Gränser:	Se beskrivning i bilaga 3.
Naturvårdsförvaltare:	Skogsvårdsstyrelsen, Box 387, 651 86 Karlstad
Area:	122 hektar - 46 hektar sjö 76 ha land.
Naturtyper:	46 ha öppet vatten 27 ha starrmader med videbuskage 49 ha lövskog, huvudsakligen gråal på låglänt mark (svämsand)
Landskapstyp:	Deltaland (Klarälvdalen)
Naturgeografisk region: (NU B 1977:34)	28 sydligt boreala kuperade områden
Skyddsmotiv:	Skogliga Ornitologiska Botaniska Entomologiska
Skyddsföreskrifter 8 § NVL allmänt:	Indispensabla, totala A2 - 3, 5, 8 Indispensabla, partiella A4, 6, 7
Skyddsföreskrifter jakt:	A9 partiellt i fråga om art och jaktform

1981-01 50 000 DORUS, Beskerd

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

1983-03-14

Skyddsföreskrift produktiv skogsmark:	A1 gäller 76 ha huvudsakligen gråalskog.
Befintliga anläggningar:	Enkel stig i slinga genom sydvästra delen av området
Planerade anläggningar:	Parkeringsplats med plats för cirka 10 bilar. Markerade stigar cirka 3 km 1 st observationstorn 1. Informationstavla.
Dokumenttion:	1) Rapport nr 1981:3 länsstyrelsen S-län, naturvårdsenheten "Naturinventering på Pannkakan, Forshaga kommun", Leif Andersson Tomas Appelqvist 2) Häckfågelinventering 1980 vid Pannkakan - Lustnäsområdet, Deje - Rapport nr (endast manus) 3) "Förslag till bildande av naturreservat för vitryggig hackspett vid Klarälvens nedre lopp". Skrivelse 1980-02-27 (dnr 11.1211-474-80) från Gustaf Aulén, Institutionen för viltekologi vid Sveriges Lantbruksuniversitet. 4) Naturvårdsverkets PM 1507, 1508 - Rapport över urskogs-inventeringen.

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län

Bilaga

BESVÄRSHÄNVISNING

Den som vill överklaga länsstyrelsens beslut skall göra det skriftligen genom besvär hos regeringen. Besvärshandling skall ha kommit in till jordbruksdepartementet, 103 33 Stockholm, inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

I besvärshandlingen skall anges länsstyrelsens beslut. Vidare bör anges vad som yrkas och de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet. Klaganden bör även uppge namn, postadress och telefonnummer.

Formulär 3